

Dle rozdělovníku

Váš dopis zn./ze dne:

Vyřizuje/tel.:

Č. j.:

Ing. Michaela Půlpánová

MHMP 1365553/2017

236 003 221

Sp. zn.:

Počet listů/příloh:

S-MHMP 1837528/2016 Půlpánová

Datum:

29.08.2017

ROZHODNUTÍ

Magistrát hl. m. Prahy, odbor památkové péče (dále jen MHMP OPP), jako orgán státní památkové péče na území hlavního města Prahy věcně a místně příslušný podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, posoudil žádost vlastníka dotčené nemovitosti MČ Praha 1, Vodičkova 18, Praha 1, IČ 63410, kterou podala společnost KAVA, s.r.o., Ing. arch. Jan Karásek, Pod novým lesem 49, Praha 6, IČ 48029556, v zastoupení na základě plné moci ze dne 12. 4. 2016, a rozhodl podle § 67 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve věci **celkové obnovy Juditiny věže na pozemku č. parc. 231, k.ú. Malá Strana, Mostecká, Praha 1**, která je národní kulturní památkou, zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek pod R.č.Ú.s. 11730/1-15 a je v památkové rezervaci v hlavním městě Praze, prohlášené nařízením vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hlavním městě Praze,

spočívající v úpravách s následujícími podrobnostmi:

úpravy ze statického hlediska:

I.PP:

- trhliny injektovány vápennou maltou,
- vybourání novodobé příčky bez vlivu na statiku klenby,
- valená klenba nad schodištěm ponechána bez zásahu,
- poškozený kamenný portál vstupních dveří restaurátorsky opraven, umělým kamenem doplněn do původního tvaru,
- kabel přeložen do vrtu vedle portálu,

I.NP:

- kamenný portál vstupních dveří bude kamenicky restaurován – doplněn plombami z přírodního kamene s ponecháním fragmentů, olámané hrany portálu doplněny,

- překlad kamenného nadpraží nadsvětlíku bude zavěšen šikmými kotvami z helikální výztuže (Helifix) do zdiva ostění,
- vrtaná sonda do jihovýchodního rohu zdiva věže, v místě historického WC, za účelem zjištění stavu zazdění otvoru po WC, následným případným plným zazděním budou odstraněny poruchy v obvodovém zdivu věže,
- vaznice provizorní podlahy nad pásovou sondou bude podepřena o rub klenby suterénu např. dřevěnými sloupky průřezu 100/100 mm á 1500 mm,
- v definitivním provedení bude vaznice nahrazena dostatečně únosným profilem v rámci úpravy podlahy/ poklopu,

2.NP:

- na úrovni stropu nad přízemím (valenou klenbou) bude doplněno vodorovné sepnutí objektu ocelovými táhly, skrytými v podlahových vrstvách,
- táhla budou kotvena do vrtů na chemickou maltu, bez zásahu do fasády,
- střední nosná stěna bude podchycena oboustranně ocelovým průvlakem přiloženými nebo sazenými do dlažby v podlahových vrstvách, ocelové průvlakem budou doplněny kotvami, které zajistí vodorovné sepnutí stěn,
- dodatečně rozšířená nika severního okna bude ponechána bez zásahu,
- prasklý poutec kamenného portálu vstupních dveří restaurátorská kamenická oprava, trhlinka sešita nerezovými kotvičkami,
- trhlinka v záklenku nad vstupními dveřmi injektována vápennou maltou,
- vlasové trhlinky střední stěny řešeny podchycením stěny,
- trhliny v parapetu a záklenku sruženého okna provedeny restaurátorská - kamenickou opravou nadpraží, sešitím nerezovými kotvičkami a vyvěšení šikmou helikální výztuží do nosného zdiva,
- provedení sondy za účelem ověření konstrukce podlahy a krovu pavlače a uložení římsového nosníku v objektu č.p. 56, na základě potvrzení předpokládaného stavu následně případně přeřešení uložení římsy tak, aby nosník nezasahoval do tělesa věže,
- trhliny ve vrcholu a patě záklenku okna a trhliny v parapetu jihovýchodního okna injektovány vápennou maltou,
- příčina tvoření trhlín ve fasádě odstraněna vodorovným sepnutím objektu,

3.NP:

- z konstrukčních důvodů je žádoucí návrat do původního konstrukčního stavu,
- posílení stropu nad 3.NP obnovením vybourané příčky, tesařsky vázané, oboustranně omítnuté,
- na úrovni stropu nad 2.NP bude doplněno vodorovné sepnutí objektu ocelovými táhly, skrytými v podlahových vrstvách, táhla budou kotvena do vrtů na chemickou maltu, bez zásahu do fasády,
- stěna nad osekanou patou záklenku bude přikotvena k obvodovému zdivu nerezovými kotvičkami, svislá trhlinka injektována,
- stropní trám bude vyvěšen do dřevěné výměny (na trámy shora) v podlahových vrstvách,
- vlasové trhliny v okenním záklenku budou injektovány vápennou maltou,
- v místě zatékání podél stěny bude rozebrána dlažba za účelem revize stavu záklopu,

- prahový trám pod příčkou, napadený dřevokaznou houbou, bude postupně vyřezán a příčka podezděna zdívkou z plných cihel, založeným na koruně spodní stěny ve 2.NP,

4.NP:

- na úrovni stropu nad 3.NP bude doplněno vodorovné sepnutí objektu ocelovými táhly, skrytými v podlahových vrstvách,
- táhla budou kotvena do vrtů na chemickou maltu, bez zásahu do fasády,
- prahový trám střední stěny bude lokálně podezděn cihelnými pilířky, založenými na koruně stěny nižšího podlaží 3.NP,
- smykové trhliny ve střední stěně budou zednický opraveny injektáží vápennou maltou, příčina bude odstraněna podchycením střední stěny,
- trhliny v parapetech oken východní fasády budou zednický opraveny injektáží, příčina bude odstraněna vodorovným sepnutím v úrovni stropu,

krov:

- konstrukce renesančního krovu bude uvedena do původního stavu, krov bude vyrovnán heverováním do původní pozice,
- zvýšená podlaha bude odstraněna, v původní pozici bude restaurována topinková podlaha z půdovek,
- původní vazné trámy budou opraveny dřevěnými protézami,
- původní pozednice, zničená dřevokaznými škůdci bude nahrazena novou pozednicí, dubovou,
- prvky pozednice budou vázány do věnce, který zajistí vodorovné sepnutí na úrovni hlavní římsy,
- krokve a šikmé sloupky budou čepovány do těchto vazných trámů a výše uložené, novodobé vazné trámy budou odstraněny,
- boční vikýře budou demontovány, nahrazeny hrázděnou konstrukcí, kotvenou do krovu,
- stabilita čelní stěny vikýřů bude zajištěna přikotvením k bočním stěnám pohledovými kovanými kotvami,
- neodborně provedené hrotnice budou demontovány a nahrazeny novými prvky z ručně tesaného dřeva, spojenými s krovem tesařskými spoji,

střecha:

- břidlicová krytina bude demontována, původní bednění musí být zachováno v maximální možné míře,
- novodobá, užší prkna bednění nahrazena v odpovídajících šířkách původních,
- nová břidličná krytina tl. 8 mm položena na způsob sousední věže, nároží budou kryta lemovkami, hřeben kryt klempířským prvkem,
- všechny nové klempířské prvky v mědi,
- pohledová plocha klempířských prvků bude minimalizována (viz staroměstská mostecká věž),

fasády:

- poruchy způsobené nedostatečným vodorovným sepnutím stěn na úrovni stropů řešen ocelovými táhly, skrytými v podlahových vrstvách, táhla kotvena do vrtů na chemickou maltu, bez zásahu do fasády,

- trhliny lokálně sešity helikální výztuží vlepenou do drážek a vrtů ve spárách zdiva, kotvy na fasádě budou minimalizovány,
- sondou ověřena konstrukce podlahy a krovu pavlače a uložení římsového nosníku č.p. 56 do východní fasády nad sdruženým oknem, následně případně přeřešit uložení římsy tak, aby nosník nezasahoval do tělesa věže,
- uvolněné kameny podél trhlín budou přezděny (vyjmuty, podhozeny maltou a vráceny),
- hloubkově degradované, tj. hlouběji než 80 mm) budou vysekány do hloubky 150 mm a nahrazeny petrograficky a barevně shodným kamenem, na míru zhotoveným,

úpravy z funkčního hlediska:

1.PP:

- prostor sklepa ponechán prázdný pro příležitostné prohlídky,
- jednoramenné kamenné schodiště do sklepa kamenicky restaurován, včetně omítky,
- umístění jednoduchého tyčového madla, kovářsky zpracovaného,
- kamenný vstupní portál dveří bude kamenicky vyspraven, otvor vysekáný pro elektrický kabel bude doplněn,
- opraveny stávající vstupní dveře, včetně kování (repasovány na původní dvoukřídlé, spojovací prkénka budou odstraněna a opraveno kování dveří – panty, petlice),
- trubky starého vodovodu a stará elektroinstalace demontována,
- nová elektroinstalace vedena po povrchu, osazena nová svítidla (želvy) a vypínače a nová větrací mřížka,
- vybourány novodobé vestavěné příčky,
- současně s úpravou konstrukce pavlače a odstraněním WC z 1.NP bude zrušeno provizorní odkanalizování WC, vedené po vnější straně věže, včetně záklopu z prken,
- agregát vzduchotechniky restaurace přemístěn mimo stěnu věže, nejlépe na protilehlou stěnu pod pavlačí,
- opraven gajgr kanalizace na JV nároží věže (v úrovni dvorku),

1.NP:

- omítky v dobré stavu, není třeba je opravovat,
- obnovení otvoru v severní fasádě, přímo spojující interiér Juditiny věže s Mosteckou ulicí (otvor zazděn v roce 1967), prosklení otvoru v původním tvaru i velikosti, pevné okno, s minimálním kovovým rámem, zapuštěným do ostění,
- odstranění WC, prostor vyčištěn (novodobé obklady, instalační předměty), doplněno původní zdivo,
- nové okno v místě historických dveří, zajišťující spolu s novým oknem v severní fasádě prosvětlení přízemí,
- budou navrženy a osazeny nové dřevěné dveře vedoucí z prostoru krámků v č.p. 56 na pavlač, včetně nasvětlení,
- zajištěna ochrana dříve zrekonstruovaných částí přízemí, především omítky a podlaha,

- navrženo zesílení eventuální podepření dřevěné konstrukce podpírající fošny, které zakrývají zpřístupněný prostor nad klenbou suterénu,
- nová fošnová podlaha na fošnovém (ocelovém) roštu položeném na stávající podlaze,
- nová podlaha, jako novodobý prvek, po obvodu odstoupena o cca 15 cm od všech stěn,

2.NP:

- prostory rekonstruovány jako expoziční prostory,
- ve vstupním prostoru z pavlače, náležícímu k domu č.p. 56, bude provedena nová elektroinstalace včetně osvětlení a následně nová maleb,
- odstraněno madlo (kovová trubka) kolem reliéfu,
- navrženo nové zasklení reliéfu,
- otvor stropního výlezu (do prostoru krovu) nad reliéfem bude přeřešen, lépe přemístěn v rámci předsíně a zakryt pohledovou deskou,
- uvnitř věže demontována dřevěná stěna, oddělující stávající byt od schodišťového prostoru, včetně dveří, jakož i dřevěné mřížové dveře do schodiště,
- střední nosná stěna, založená na násypu nad klenbou, bude oboustranně podchycena ocelovými průvlaky, přiloženými, nebo vsazenými do dlažby v podlahových vrstvách,
- odstraněna vlysová podlaha v přední místnosti včetně podkladních vrstev a nahrazena prkennou,
- prkenná podlaha v zadní místnosti bude repasována,
- v komunikačním prostoru doplněna dlažba,
- v prostoru kuchyňky odstraněna stávající podlahová skladba a nahrazena dlažbou, stejnou, jako v komunikačním prostoru,
- v prostoru bývalého bytu provedena repase všech vnitřních dveří a oken včetně kování a nátěrů,
- nová elektroinstalace ve stávajících trasách v omítce,
- osazena nová svítidla,
- provedeny nové malby,
- dveře mezi dvěma místnostmi budou repasovány do původní historické podoby (bez pozdější úpravy v horní polovině křídla),
- dřevěné stupně a zábradlí schodiště repasovány,
- demontována akumulární kamna, nahrazena novým typem,

3.NP:

- navrácení do původního konstrukčního stavu (obnovení tesařsky vázané) oboustranně omítnuté příčky s dveřmi mezi oběma hlavními místnostmi 3.NP,
- odstraněno deštění průvlaku,
- nutné statické zásahy, sepnutí stěn věže a podezdění střední zdi vyvolávající nutnost repase, eventuálně provedení xyrolitové podlahy (varianta fošny),
- doplnění dlažby v komunikačním prostoru,
- zachována a repasována truhlářská úprava rozšířené okenní niky (boční skříňka) s pracovním stolem,
- obnovení zazděných dveří z chodby do místnosti,
- provedena repase všech vnitřních oken a dveří včetně kování a nátěrů,

- repase dřevěných stupňů a zábradlí schodiště,
- demontována stávající akumulční kamna, nahrazena novým typem,

4.NP:

- vodorovně sepnutí věže v obou směrech ocelovými táhly v podlahových vrstvách,
- statická sanace střední stěny,
- prahový trám střední stěny bude lokálně podezděn cihelnými pilířky, založenými na koruně stěny nižšího podlaží,
- obnoveno propojení Juditiny věže s větší severní stávajícími dveřmi na podestě,
- pro uvolnění dispozice v chodbě zrušen přístavek pod prvním ramenem schodů (schody na půdu),
- na základě SHP navržen rozsah oprav vnitřního vybavení (místnosti Klubu za starou Prahu),
- repasována všechna okna a vnitřních dveří včetně kování,
- repase dveří na ochoz,
- dřevěné podlahy v zasedací místnosti budou přebroušeny a natřeny,
- dlažba v komunikačním prostoru impregnována,
- dřevěné stupně a zábradlí schodiště repasovány,

střecha a krov:

- krov je vinou zkracování a protézování prvků v průběhu staletí zdeformován,
- krov bude zachován, respektive upraven do renesanční podoby z konce 16. století,
- zvýšená podlaha bude odstraněna v původní pozici bude restaurována topinková podlaha z půdovek,
- prvky krovu budou očištěny kartáčem a ponechány k vizuální prohlídce,
- sestava dřevěného žebříkového schodiště bude tesařsky repasována,
- provizorní lat'ové zábradlí bude odstraněno,
- bednění pod krytinou bude zachováno,
- nahrazena novodobá úzká nehoblovaná prkna prkny, dimenzí i zpracováním odpovídající původním,
- záklop na prvních a druhých hambálcích nahrazen fošnami se zališтовanými spárami,
- všechna okna ve vikýři repasována (restaurována) včetně kování a zasklení do olova,
- novodobý pultový vikýř (pozorovatelná) ve druhé úrovni zrušen,
- výstup na střechu bude stávajícím okénkem v hrázděné jižní stěně západního vikýře,
- výlez severním směrem bude zřízen novým padáčkem ve střeše vikýře v úrovni střešní lávky a po komínovém tělese bude spuštěn kovaný žebřík do úžlabí plechové střechy,
- poškozená kmínová lávka bude obnovena,
- osínkocementový nástavec komínového tělesa bude odstraněn,
- proveden pasport komínů,
- původně průlezný komín černé kuchyně byl přeměněn na tři průduchy, navrátit komínu původní dimenzi, přezdívat hlavicí na konický tvar, obvyklý pro malostranské komíny,

- těleso komína přilepit zednický ke štítu saského doku a tím uzavřít stávající nekontrolovanou škvíru mezi komínovým tělesem a štítem,

fasády:

- doplnění vizuálního stavu omítek a navázání na zpracované restaurátorské průzkumy sgrafit a omítek a kamenných prvků,
- analytická prezentace dvou odlišných fází, tedy konzervace současného stavu fasády, částečná rekonstrukce renesančního sgrafita a druhotné odhalení kvádrkového zdiva,
- syntetická prezentace pláště budovy v renesanční podobě, tedy s kompletní rekonstrukcí sgrafitové rustiky,

restaurování kamenných prvků a kamenného zdiva:

- prekonsolidace,
- odstranění nevhodných tmelů a malt,
- očištění povrchu,
- odsolování,
- zpevnění kamene,
- zajištění prasklin,
- ošetření kovových prvků,
- doplnění a tmelení,
- spárování,
- ochrana proti vodě,

restaurování sgrafitových omítek

- zajištění uvolněných omítek,
- odstranění nefunkčních nebo nevhodných tmelů.
- očištění povrchu,
- odsolování,
- finální konsolidace omítek,
- zajištění prasklin,
- tmelení a případná rekonstrukce (závislá na zvolené koncepci),
- ochrana proti vodě,

a vydává podle ustanovení § 14 odst. 1 v souladu s § 14 odst. 3, § 44a odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, toto **závazné stanovisko**:

Příprava navrhovaných prací v rozsahu předložené studie „Juditina věž, pozemek č. parc. 231, k.ú. Malá Strana, Praha 1 – celková rekonstrukce“, kterou zpracoval ateliér KAVA, Besední 3, Praha 1, v 07/2016, „Statický průzkum, Juditina věž“, který zpracoval Ing. Vít Mlázovský v 04/2012, „Stavebně historický průzkum menší malostranské mostecké věže zvané Juditina“ který zpracoval Ing. arch. Jan Veselý a kol. v 2005 - 2011 je z hlediska zájmů státní památkové péče **p ř í p u s t n á** za těchto základních podmínek:

1. Bude prokázána nutnost masivního statického zajištění věže pomocí ocelových táhel, ocelových nosníků, atd., vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o letité poruchy. Budou rozlišeny historické poruchy, které jsou aktivní a ohrožují

- podstatu památku (vnější plášť věže). Bude zpracováno detailní řešení jednotlivých poruch, které bude součástí dalšího stupně projektové dokumentace.
2. Bude provedena sonda, která prokáže existenci dutiny v nice JV nároží v úrovni 1. NP. V případě nálezu dutiny bude zpracován návrh na její zabezpečení, který bude součástí dalšího stupně projektové dokumentace.
 3. Krov zůstane zachován ve stávající poloze, nebude narovnáán. Bude proveden mykologický a dendrochronologický průzkum krovu, který bude podkladem pro návrh statických úprav krovu a výměny narušených tesařských konstrukcí. Prvky krovu budou v co největší míře zachovány a opraveny na místě za použití klasických tesařských technologií. Dožilé prvky a části prvků krovu budou vyměněny za ručně hoblované dřevo, spoje budou klasické tesařské. Bude zpracováno detailní řešení obnovy krovu, které bude součástí dalšího stupně projektové dokumentace. Z krovu budou odstraněny pouze prokazatelně novodobé prvky.
 4. Bude zpracován detailní průzkum stávajících hrotnic, pouze v případě velkého poškození budou hrotnice nahrazeny novými, totožnými se stávajícími.
 5. Veškeré ošetření dřevěných prvků (krovy, trámové stropy atd.), a to stávajících i novodobých, proti biotickým škůdcům bude provedeno bezbarvými prostředky.
 6. Stropy budou obnoveny tesařským způsobem. V podlahách budou provedeny sondy, na jejichž základě bude rozhodnuto, zda budou odstraněny všechny podkladní vrstvy. Bude zpracováno detailní řešení obnovy stropů, které bude součástí dalšího stupně projektové dokumentace.
 7. Budou provedeny mykologické a dendrochronologické průzkumy prahů pod příčkami, na jejichž základě se rozhodne o jejich případném odstranění.
 8. Boční vikýře zůstanou zachovány, pouze budou opraveny. Bude zpracováno detailní řešení obnovy vikýřů, které bude součástí dalšího stupně projektové dokumentace.
 9. Vikýř v západní části střechy zůstane zachován, bude pouze repasován. Nebude realizován výlezový padáček. Bude zpracováno detailní řešení obnovy vikýře, které bude součástí dalšího stupně projektové dokumentace.
 10. Komíny zůstanou zachovány ve stávajícím tvaru a poloze, nebudou přilepeny ke štítu saského domu. Mohou být přezděny, budou omítané v přírodní barvě omítky.
 11. Nároží věže nebudou kryty lemováním, budou provedeny ve stávající podobě.
 12. Velikost zazdívky pro obnovy otvor v severní fasádě bude ověřen sondou. Nebude zde umístěna celoprosklená plocha, ale plechové dveře, které budou obdobné, jako u Mostecké věže. Bude zpracován detailní řešení návrhu obnovy otvoru, které bude součástí dalšího stupně projektové dokumentace.
 13. Bude zpracován restaurátorský průzkum a záměr na obnovu fasády věže, tedy prezentace dvou odlišných fází (stávající stav), který bude součástí dalšího stupně projektové dokumentace.

14. Bude zpracován restaurátorský průzkum a záměr na obnovu historických výplňových prvků (okna, dveře), který bude součástí projektové dokumentace v dalším stupni.
15. Bude zpracován restaurátorský průzkum a záměr na obnovu kamenných a kovových prvků, který bude součástí dalšího stupně projektové dokumentace.
16. Bude zpracován detailní návrh nových dveří a oken včetně určení barevnosti, pantů a klíček, který bude součástí dalšího stupně projektové dokumentace.
17. Bude detailně rozpracován návrh oplechování kamenných okenních parapetů a říms, který bude součástí projektové dokumentace v dalším stupni. Oplechování bude pouze na nejhroženějších místech, na jejich krytí bude použito olovo.
18. Odstraněné mřížové dveře z 2.NP budou uloženy v objektu na suchém místě, v dokumentaci pro další stupeň bude uvedeno místo uložení.
19. Podlahy budou provedeny z dřevěných fošen, xyloolitové podlahy nebudou v objektu použity.
20. Instalační rozvody budou vedeny ve stávajících trasách, podlahových konstrukcích, interiérových zařízeních, případně ponechány v instalačních lištách na povrchu.
21. Stávající povrchy vnitřních omítek budou vyspraveny materiály na vápenné bázi, nové vrchní malby budou prodyšné, vápenné.
22. Při obnově budou použity pouze klasické materiály.

Odůvodnění:

Podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, byla dne 17. 10. 2016 podána oprávněnou osobou žádost o vydání závazného stanoviska k návrhu celkové obnovy předmětné národní kulturní památky v rozsahu předložené dokumentace.

Žádost obsahuje následující doklady a podklady:

- výpis z katastru nemovitostí
- katastrální mapu
- plnou moc
- výpis z obchodního rejstříku
- studie + statický průzkum + stavebně historický průzkum.

MHMP OPP požádal dne 24. 10. 2016 Národní památkový ústav, generální ředitelství (dále jen NPÚ GŘ), o zpracování písemného vyjádření k předloženému návrhu v zákonné lhůtě 20 dnů ode dne doručení žádosti o jeho vypracování.

NPÚ GŘ požádal dne 16. 11. 2016 (MHMP OPP obdržel 18. 11. 2016) žádost o prodloužení lhůty na zpracování odborného vyjádření z důvodu časové vytíženosti s složitým případem do 26. 11. 2016.

Ve smyslu ustanovení § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, bylo ve věci vydáno písemné vyjádření NPÚ - 310/84745/2016 ze dne 25. 11. 2016, které MHMP OPP obdržel dne 29. 11. 2016. Ve svém vyjádření tato odborná organizace považuje navrhované práce za vyloučené s tímto odůvodněním:

Záměrem dotčená věž je historicky, archeologicky, umělecky, vědecky, společensky i technicky významnou památkou vzniklou složitým historickým vývojem od středověku do třetí čtvrtiny 20. století. Její památkové hodnoty nelze zaměňovat za užitnou hodnotu či technický stav. Ve smyslu ustanovení § 2 odstavce 1a památkového zákona jde především o významný doklad historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti, jako projev tvůrčích schopností a práce člověka, pro hodnoty historické, umělecké, vědecké a technické. Tyto hodnoty tkví v daném případě mj. v urbanistickém významu, starobylosti dochovaného architektonického, technického a řemeslného řešení, původní materiální substanci, výzdobě exteriéru románskou skulpturou s panovnickou tematikou a renesančními sgrafity, historické autenticitě exteriérů i interiérů a v historičnosti vestavěného zařízení i výbavy věže. Věž má zároveň přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem v souladu s ustanovením § 2 odst. 1b památkového zákona. Ve středověku měla vztah k panovníkovi a opevnění města. Další vztah k významným osobnostem a událostem se datuje od r. 1927, kdy do věže předsídlil Klub Za starou Prahu a přední představitelé české vědy a kultury, kupř. Jan Emler, Jaroslav Goll, Karel Guth, Pavel Janák, Karel Krejčí, V. V. Štech, Zdeněk Wirth, Jan Zrzavý a další zde pak ve druhé a třetí čtvrtině 20. století vyvíjeli společensky významnou činnost zaměřenou na záchranu historického dědictví Prahy. Sídlem a symbolem Klubu je objekt i v současné době.

Ve smyslu tuzemské právní úpravy je předmětem památkové ochrany věž jako celek, její historické vodorovné a svislé nosné konstrukce i veškeré historické prvky nenosné, výplňové a jiné. Podle Čl. 1 mezinárodní Úmluvy patří mezi chráněné kulturní statky - památky: všechny budovy a konstrukce pozoruhodné svým historickým, archeologickým, uměleckým, vědeckým, společenským nebo technickým významem, včetně jejich vestavěného zařízení a výbavy. Podle Čl. 4 Úmluvy se každá ze stran zavázala, že předejde znetvoření, zchátrání nebo demolici chráněných statků. Podle Čl. 11 Úmluvy se strany zavázaly, že budou při respektování architektonického a historického charakteru dědictví podporovat využívání chráněných statků s ohledem na potřeby současného života a adaptaci starých budov pro nové účely, je-li to vhodné. Přikročit k využití památek pro nové účely lze tudíž pouze při respektování architektonického a historického charakteru dědictví a k adaptaci starých budov pro nové účely pouze v případě, je-li to vhodné.

Stav věže po opravě z r. 1969 a dlouhém období bez údržby vykazuje nyní řadu poškození, která naléhavě vyžadují opravu, aby nedocházelo ke ztrátám památkových hodnot věže. Závažná poškození lze pozorovat zejména v exteriéru věže. Jedná se především o havarijní stav fragmentárních sgrafit, silnou degradaci románského obvodového zdiva, způsobenou srážkovou vodou z nefunkčního odvodnění střechy,

poškození kamenicky zpracovaných prvků fasády, okenních a dveřních výplní atp. Dílčí závady věže nicméně není vhodné odstraňovat generální rekonstrukcí, jakou představuje předložená studie, ale citlivou obnovou, údržbou, repasí a restaurováním. V interiérech věže nebezpečí z prodlení nehrozí. Nacházíme tam památkové hodnoty v autentickém stavu a zároveň spatřujeme soulad mezi těmito autentickými hodnotami, společenským významem památky a užívání Klubem Za starou Prahu. Každou navrženou změnu dotčené památné věže je třeba pečlivě zvážit a zdůvodnit. Navržená celková rekonstrukce je však nevyvážená, nedostatečně odůvodněná a nadměrně invazivní. Památce by více uškodila, než prospěla. Závažným způsobem by trvale poničila materiální substanci, umenšila výpovědní hodnotu a snížila věrohodnost věže jako historického dokladu. Umenšení památkových hodnot a společenského významu objektu vyvolané generální opravou by nebylo vyváženo dostatečným přínosem. Přímý vztah památky k významným osobnostem české vědy a kultury druhé a třetí čtvrti 20. století i vžitý společenský význam věže by nebyl navrženými změnami reflektován, nýbrž popřen.

Nebezpečnými statickými poruchami věž netrpí. Trhliny obvodového zdiva jsou podle našeho dlouhodobého pozorování staré desítky let a nejeví známky aktivního pohybu. Jejich stav je patrně stabilní. U většiny zřejmě postačí sanace dutin a reintegrace stěn. V této souvislosti je nutné potvrdit či vyvrátit existenci dutiny v nice v JV nároží v úrovni 1. NP a v případě její existence ji vyplnit zdivem. Uvažované znovuotevření otvorů do přízemí je třeba ještě důkladně posoudit z historického, architektonického, statického i klimatického hlediska (v přízemí věže je sice značná vlhkost, která není příznivá, zároveň však platí, že ani prudké vysychání nemusí kondici opukového zdiva prospět; je třeba mít na paměti i existenci památkově hodnotných rytinek na zdivu. V této souvislosti je nutno upozornit, že vlhkostní režim objektu se projevuje právě především v prostoru přízemí a je třeba se zabývat zprovozněním existujícího, avšak nefunkčního systému větracích kanálů.

Navržený způsob statického zajištění je necitlivý a jeho rozsah nadměrný a nešetrný. Překračuje nezbytnou míru na úkor poničení historicky cenných konstrukcí. Jedná se o průmyslově řešené invazivní zásahy postrádající přesvědčivé individuální odůvodnění intenzity, metody a nevyhnutelnosti. Nezbytnost uniformní stabilizace obvodových zdí jednotně navrženými táhly není dostatečně doložena. Statický průzkum neobsahuje zjištění skutečného stavu měřením, výpočtem či jiným objektivním způsobem zjišťování eventuálních aktivních pohybů stavby. O tom, že k měření anebo monitoringu nedošlo, svědčí absence měřicích bodů a kontrolních můstků. I v případě, kdyby se nevyhnutelnost stabilizace určitých trhlin prokázala, bude zapotřebí je řešit individuálně a nikoli paušálně sepnutím celé věže uniformními táhly. Stejně tak není zdůvodněna nezbytnost vyztužení klenby, která se jeví jako stabilní, helikálními výztužemi zasekanými do kápí. Průmyslové technologie, postupy a materiály statického řešení jsou s hodnotami románské stavby neslučitelné. Jejich realizace by navíc znamenala otevření stropních a podlahových konstrukcí v enormním rozsahu.

Za neodůvodněné máme též navržené podchycování střední příčky nad klenbou 1. NP dvojicí ocelových U-profilů. Rovněž podezdívání příček v 2. a 3. NP a tedy přenesení jejich tíhy do navrhovaných U-profilů, namísto alternativní výměny původních dožilých dřevěných trámů pod nimi je kontroverzní a je otázkou, zda by nešlo přistoupit k obnově původního řešení, když už budou otevírány stropy. Je třeba zdůraznit, že klenba i příčka jsou renesanční konstrukce a ve stávající podobě fungují více než 400 let. V případě všech výše zmíněných zásahů postrádáme reflexi zásad minimalizace zásahů do historické materie, reverzibility zásahu a respektu k tradičním historickým technologiím. Upozorňujeme, že předložený statický průzkum navíc nelze pokládat za návrh statického řešení. Je pouze podkladem pro návrh, jak je ve studii uvedeno v bodě 4.2.3. V části věnované staticce studie hovoří o prvcích nakažených dřevokaznou houbou, mykologický průzkum však není přiložen.

Zamýšlené uvedení krovu do předpokládané původní polohy se míjí s cílem památkové péče. Cílem památkové péče není vždy vracení památek do původního stavu, nýbrž jejich udržení v autentickém stavu vzniklém historickým vývojem. Rovnáním krovů vznikají esteticky nepříznivě hodnocená sterilní řešení, která zastírají historický výraz památek a odstraňují charakteristické známky pravosti a věrohodnosti stavebních památek jako historických dokumentů. Totéž platí o návrhu zrekonstruovat do přibližné původní podoby boční stěny vikýřů a čelní stěny vikýřů připevnit kovanými pohledovými kotvami. Nesouhlasíme rovněž s návrhem na přezdění historického komína věže za tím účelem, aby odpovídal pomyslnému malostranskému ideálnímu typu. Stávající břidlicová krytina by neměla být vyměněna za novou, jak navrženo, nýbrž pouze přeložena. Za nevhodnou pokládáme změnu výstupu na střechu formou odstranění stávajícího vikýře z 20. let 20. století a realizaci zcela nového střešního výlezu ve střeše vikýře u Saského domu. Stávající vikýř je zažitý a historické architektuře vlastní, na rozdíl od střešního výlezu.

Ke studii je přiložen také Koncept restaurátorských prací k záměru obnovy fasád. Předložený materiál je kvalitním základem pro následný restaurátorský záměr. Oba navržené postupy obnovy fasád považujeme za standardní a přijatelné. V případě kamenných okenních parapetů a říms je diskutabilní oplechování - parapety a římsy by měly být ponechány spíše v historické podobě bez oplechování a v případě oplechování by plech neměl být vidět. Pokud jde o restaurování fasád, pokládáme za nutné, aby bylo předmětem samostatného správního řízení. Obnova fragmentární sgrafitové výzdoby je vysoce specifická a v Konceptu restaurátorských prací i ve Studii rekonstrukce je navržena ve dvou názorově vzdálených variantách. Předložený koncept lze chápat jen jako prvotní ideový návrh, který je třeba dále rozpracovat do standardní žádosti o restaurování, kterou by doprovázel detailní restaurátorský záměr. Ten by měl vycházet z podrobného průzkumu a poznání technologie sgrafita a omítkových vrstev věže. S ohledem na společenskou citlivost případné razantnější obnovy, a tedy zásahu do stávající vizuální podoby věže, by měla proběhnout širší odborná diskuse. Stávající stav je totiž výsledkem a zároveň ilustrací starších památkových přístupů a stávající podoba Juditiny věže se za mnoho let v očích návštěvníků a také odborné veřejnosti de facto kanonizovala. Diskuse by se měly

účastnit vedle zástupce vlastníka a investora především zástupci zainteresovaných profesí, odborných institucí a také dosavadního uživatele ad. Kromě navrhovaných dvou variant prezentace (tj. zachování stávajícího stavu s analytickou prezentací sgrafit oproti syntetickému scelení a rekonstrukci renesanční fáze) se nabízí také další řešení, při kterém by byla aplikována omítka bez sgrafita, esteticky barevnosti scelená s historickými omítkovými částmi. Jednalo by se o ochranu opukového zdiva, přitom by zčásti došlo k vizuálnímu scelení fasády i exteriéru budovy jako celku, při kterém by ovšem nebyla popřena stávající analytická prezentace historických zbytků sgrafita. Prezentace odlišná od stávající může budít kontroverze, neboť stávající pojetí s odhalenými partiemi románského zdiva je zažitá a oblíbená. Proto je třeba, aby proběhla otevřená odborná diskuse, např. na půdě Komise pro obnovu Karlova mostu NPÚ GnŘ.

Studie obsahuje též návrhy celé řady dalších zásahů a postupů, které vyžadují velmi pečlivé zvážení. Jedná se např. o instalaci nové prkenné podlahy v prostoru 1. NP. Je otázkou, zda tato konstrukce je vůbec nutná a jestli by nebylo vhodnější prezentovat zachovanou historickou dlažbu. Z hlediska prezentace historického prostoru by to bezesporu bylo lepší, neznáme však momentálně, vzhledem k nepřístupnosti, stav dlažby. V případě nutnosti realizace prkenné podlahy by z navržených variant roznášecí konstrukce byla varianta z fošen jednoznačně lepší, než z ocelových profilů. Odstranění mřížových dveří v 2. NP oddělujících byt od schodiště považujeme za nevhodné - jedná se o kvalitní prvek z doby kolem poloviny 19. století. V přístupu k obnově podlah jsou často rovnou definitivně navrhována konkrétní řešení, bez ohledu na absenci dostatečného vyhodnocení dochovaných souvrství. Např. v místnosti č. 3 v 2. NP je navrženo odstranit vlhky včetně podkladních vrstev, pod vlhky se však může nacházet hodnotná prkenná podlaha, apod. Studie též předjímá řadu nedostatečně specifikovaných dalších zásahů, což se týká kupř. rozvodu silnoproudé elektroinstalace, slaboproudé elektroinstalace, větrání aj. Studie navrhuje i drobné zásahy, např. instalaci schodišťového madla, které nepovažujeme za vhodné.

Za jednoznačně pozitivní považujeme návrh na zrušení WC ve stávající pozici v okenním otvoru ve východní zdi věže a záměr umístit WC v sousedním objektu č. p. 56. Chybí však alternativní řešení pro případ, že vlastník věže nezíská nezbytný souhlas všech spoluvlastníků sousedního objektu k tomuto kroku. Žádoucí je také realizovat návrh na změnu řešení odvodnění střechy dvorní vestavby, které v současné podobě značně zatěžuje vlhkostí jihovýchodní věžní nároží. Prostředí věže by zlepšila i navržená výměna současné nevhodné keramické dlažby dvorku za vhodnější dlažbu. Ani tato pozitiva však nemění celkový obraz, že v předložené studii po věcné stránce převažují málo podložené a nedostatečně zvážené návrhy nerefluktující zájmy chráněné státní památkovou péčí. To je třeba vyloučit, aby památkové hodnoty věže nebyly umenšeny. Jak jsme uvedli výše, některé otázky, jako koncepci restaurování fasád se sgrafitem, problém znovuotevření dvou dnes zazděných okenních otvorů, aj., je nutno řešit v širším odborném grémiu. Vhodná se jeví např. Komise pro obnovu Karlova mostu NPÚ GnŘ.

Účastníkovi řízení byla v souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Účastník řízení této možnosti využil dne 28. 12. 2016. K podkladům uplatnil námitky tohoto znění:

Na úvod bychom rádi podotkli, že první verze studie, předložená k projednání pracovala se dvěma variantami funkčního využití. Tedy se zachováním dnešního režimu s Klubem za starou Prahu, jemuž naopak případnou i prostory ve 2NP respektive s uvolněnými prostory, danými k dispozici majiteli. Obě varianty jsme považovali za rovnocenné, a případné využití nechávali na majiteli. Konzultace nad tímto elaborátem, svolaná na popud NPÚ 20.9.2016. za účasti vedoucího odboru památkového fondu Pavla Jerie, a PhDr. Jakuba Vítovského a ing. arch. Martina Mergera nám variantní využití odmítla s tím, že studie musí jednoznačně navrhnout jednu z variant. S ohledem na současný stav využití, který lze, dle našeho názoru, zachovat beze změn rozhodli jsme se prezentovat variantu s využitím novým, zatím neprovozeným, v očekávání stanovení podmínek NPÚ pro tento, nový způsob využití. K našemu rozčarování je v písemném odborném vyjádření GnŘ NPÚ tato varianta, s odkazem na symbolickou vazbu Klubu za starou Prahu a JUDITINY věže, radikálně odmítnuta.

Jestliže NPÚ nepřipustilo ve studii variantní využití věže, je s podivem, že v případě variantního řešení fasády nezaujalo stejně jednoznačný postoj a pro oba navržené postupy navrhuje širší odbornou diskusi.

Studie byla zpracována pro Úřad městské části, jako podklad pro projekt rekonstrukce, pro představu předpokládané finanční náročnosti. Proto jsou popsána všechna opatření, která zpracovatelé považují za hodna, minimálně prověření. Protože NPÚ se ke zpracovanému záměru, který studii předcházela, vyjádřilo velmi všeobecně, očekávali jsme v reakci na studii jasnou formulaci zásad a podmínek pro uvažovanou rekonstrukci. Ve studii je konkrétně pojmenováno přes 40 zásahů vyvolaných statickými poruchami a cca 60 v jednotlivých podlažích (některá se opakují). Jedná se tedy zhruba o 100 vyslovených a popsanych otázek, k jejich zhodnocení stačí několik odstavců všeobecného „pocitového“ odmítnutí jako „málo podložené a nedostatečně zvažované“, v některých případech pak odkaz na následné jednání s vyšším orgánem NPÚ GnŘ-Komisi pro obnovu Karlova mostu.

K jednotlivým námitkám postupně:

- popis navrhovaných úprav zmiňuje nspecifikovanou expozici, která by byla přístupná z vyšší mostecké věže odstraněním zadržky existujícího průchodu. Studie předpokládá pouze odsunutí skříně a zprovoznění stávajících dveří na ohoz, nikoliv odstraňování vyzdívky,

-trhlíny jsou staré desítky let a nejeví známky aktivního pohybu, jejich stav je patrně stabilní,ze zjištěných závad je zřejmé, že oprava v roce 1969, na kterou se toto stanovisko odvolává, závady zmiňované v této studii, respektive předchozím

statickém průzkumu neodstranila, jejich řešení pouze odsunula. A netýkají se pouze exteriéru, tedy fasády věže, ale jsou s interiérem provázány, nelze tedy, znovu všeobecnou větu věta „v interiérech nebezpečí z prodlení nehrozí“ považovat za relevantní stanovisko odborného orgánu. V mnoha případech je ve studii konkrétně popsáno nebezpečí dalšího poškození, v některých případech pak s označením „havarijní stav“. Pokud nejsou doložena měření a odborné posudky mykologů, ve prospěch závěrů studie hovoří mnohaletá zkušenost jejich zpracovatelů. Ve zjednodušení lze konstatovat, že stabilita východní a západní stěny věže je závislá na konstrukčním a dispozičním uspořádání sousedních objektů. Tato závislost je nevhodná a nelze ji považovat do budoucna za akceptovatelné konstrukční řešení. Znamená to tedy, že v případě neuvážených zásahů, například do Saského domu při západní fasádě (na současném stavu lze nalézt mnoho závažných zásahů v rozporu s památkovou hodnotou tohoto objektu. Nelze tedy argumentovat jeho památkovou ochranou) může dojít k závažnému poškození stability věže,

- vyztužení klenby helikálními výztužemi zasekanými do kápí. Studie specifikuje, v kapitole 5.1.2. úpravu překladu kamenného nadpraží, nikoliv vyztužení klenby,

- podchycování střední příčky nad klenbou 1.NP je zdůvodněno ve studii tím, že je extrémně zatížená vnitřní nosnou stěnou, nesoucí stěny a stropy vyšších podlaží,

- zrekonstruovat do přibližné podoby boční stěny vikýřů a čelní stěny vikýřů, studie konstatuje, že není zajištěna stabilita čelní stěny kotvením do hlavního krovu, jsou založeny nad zničenou zadržovací zednicí a jsou výrazně nakloněny. Vyzdívka, původně hrázděných bočních stěn není s původním zdivem provázána. Proto studie navrhuje návrat k hrázděné konstrukci, kotvené do krovu a její přikotvení ke štítové stěně,

- přezdění komína, účelem přezdívání není návrat k „pomyslnému malostranskému ideálnímu typu“, ale nutnost odstranění osinkocementových nástavců, oprava rozpadlého tělesa, zdroje zatékání a především uzavření nekontrolovatelné „škviry“ mezi štítem Saského domu a věží,

- výměna břidlicové krytiny je navržena s ohledem na nutnost opravy nevhodně řešeného nároží, navrhované přeložení stávající krytiny je diskutabilní, protože hrozí poškozením břidlice nejméně ze 30%, a náhrada stejnou není možná,

- stávající vikýř je zažítý... na rozdíl od střešního výlezu Studie nepovažuje současný „výlezový“ pultový vikýř za významný architektonický prvek, datace jeho vzniku do dvacátých let není ověřena, naopak uvažovaný plechový střešní padáček by se v pohledové rovině vůbec neuplatnil,

- instalace nové prkenné podlahy v prostoru 1.NP V současné době je prostor využíván jako sklad knih, v nedávné minulosti sloužil jako přednáškový sál. Studie reaguje na nutnost zajištění provizorní podlahy nad chodbou při jižní a západní

stěně, jejíž nosná konstrukce nevyhovuje předpokládanému zatížení. Před prezentací kombinované podlahy historické dlažby a prkenného záklopu nad chodbou preferuje scelení povrchu se zachováním příležitostného přístupu do chodby po obvodu,

-odstranění mřížových dveří ve 2.NP Studie uvažuje se zrušením spodního bytu, respektive s připojením bývalého bytu do režimu věže. Tudíž považuje, bez ohledu na „kvalitu“ prvku, dvojí zajištění dveřmi, respektive mříží do schodiště za nadbytečné,

- obnova podlah Studie samozřejmě počítá se zachováním či obnovou všech kvalitních podlahových vrstev, zmínka o eventuálním zachování původní prkenné podlahy v tomto konkrétním případě vypadla, z kontextu je ale zřejmé, že záměrem je scelení, či provázání obou prostor náhradou novodobé vlysové podlahy,

- nedostatečně specifikované zásahy silnoproud, slaboproud, větrání aj., tyto zásahy jsou ve studii zmiňovány s ohledem na nezbytnost jejich řešení v dalším stupni projektové dokumentace. Nejsou tudíž detailně popsány ve všech podlažích, ale popsány všeobecně,

-instalace schodišťového madla, není dostatečně specifikováno jaké madlo, pokud se jedná o tyčové kovářské madlo na schodech do sklepa, jde o provozní nezbytnost související s příležitostným využíváním sklepních prostor veřejností,

-chybí alternativní řešení WC . Předchozí konzultace alternativní řešení vyloučila (viz. výše) V tomto případě je třeba v zájmu kvalitní rekonstrukce jakoukoliv jinou alternativu vyloučit,

Závěrem lze tedy znovu zopakovat, že cílem studie bylo upozornit na nezbytné a potřebné zásahy provozní, jejich vazby či dopady na stavební prvky, se samostatnou kapitolou stavebně konstrukčních zásahů, vycházejících ze závěrů statického průzkumu. Následný stupeň projektové dokumentace bude zcela jistě podroben podrobnějšímu zkoumání, bude doprovázen dalšími nezbytnými průzkumy, jejichž vyjmenování jsme očekávali od odborného vyjádření, respektive závazného stanoviska. Všeobecné zamítnutí studie takovému postupu ale brání a nutnou rekonstrukci věže odsouvá. Takové stanovisko považujeme za obstrukci a maření snahy vlastníka o opravu nemovitosti v rozporu s posláním NPÚ který má naopak poskytovat podporu. Stanovisko neobsahuje žádné zásady ani podmínky, za kterých je možno opravu provést a odmítá ji jako celek.

Uplatněné námítky MHMP OPP částečně akceptuje, neboť připustil dopracování statických průzkumů, restaurátorských průzkumů a záměru na jednotlivé historické části věže dle výše uvedených podmínek. Není smyslem památkové péče návrh (studii) vyloučit jako celek, ale najít nejvhodnější a nejšetrnější způsob pro její obnovu. MHMP OPP vítá snahu MČ Praha 1 o obnovu věže, která se stane jednou z dalších unikátních památek v Pražské památkové rezervaci, kterou bude moci po její rekonstrukci případně navštívit i široká veřejnost.

MHMP OPP, který žádost posoudil, se po důkladném rozhodování, neztotožnil s písemným vyjádřením NPÚ GŘ s tím, že příprava prací, uvedených v předloženém návrhu, je z hlediska zájmů státní památkové péče přípustná za podmínek, uvedených ve výrokové části závazného stanoviska. MHMP OPP je toho názoru, že z památkového hlediska je nutná celková oprava Juditiny věže, která bude provedena kvalitně, na základě všech dopracovaných podkladů. NPÚ GŘ se ve svém vyjádření snaží vyjít vstříc současnému nájemníkovi Juditiny věže, kterým je Klub za starou Prahu tím, že by měly být provedeny pouze nezbytné úpravy objektu. MHMP OPP posuzuje práce pouze z památkového hlediska a vlastnické (nájemní) vazby mu nepřísluší řešit. Tím, že NPÚ GŘ ve svém odborném vyjádření práce vyloučil jako celek a nestanovil žádné podmínky, za kterých je možné obnovu provést, nutí vlastníka, aby rezignoval na kvalitní obnovu celé nemovitosti. Jak již bylo výše uvedeno, předložená studie pouze upozorňuje na poruchy, které věž v současnosti vykazuje a navrhuje řešení. MHMP OPP v mnoha ohledech souhlasí s odborným vyjádřením NPÚ GŘ s tím, že se jedná o jedinečnou stavbu, před jejíž rekonstrukcí musí být kvalitně a zodpovědně dopracovány všechny potřebné průzkumy, které prokáží nutnost statického zabezpečení věže, mykologický a dendrochronologický posudek, který prokáže nutnost odstranění již dožilých částí krovu a jiných dřevěných částí v objektu. MHMP OPP nesouhlasí s narovnáním věže s tím, že není v zájmu památkové péče, aby památka byla dokonalá, ale aby zde byl zachován historický vývoj. Otázka variantního řešení obnovy fasády nás vedla k rozhodnutí, aby byla dopracována varianta zachování současného zažitého stavu. Otevření otvoru v severní fasádě akceptujeme, při provedení průzkumu velikosti otvoru a možnému následnému umístění železných dveří, nikoli skleněné výplně, jak je ve studii uvažováno. MHMP OPP dále nesouhlasí s rozšiřováním komínů a rušení vikýřů. Prvky je nutno zachovat a rehabilitovat. Projektová dokumentace musí být dopracována dle výše uvedených podmínek, aby byl splněn vysoký stupeň odborného poznání a mohlo se přistoupit ke kvalitní celkové rekonstrukci.

Při posuzování předloženého záměru v procesu vydání závazného stanoviska vycházel MHMP OPP z objektivně zjištěného skutkového stavu, zejména z vlastního šetření a obhlídky místa, písemného vyjádření NPÚ GŘ, z vyjádření žadatele a názorů odborníků, zpracovaných v předložených podkladech. Všechny v řízení shromážděné podklady a důkazy hodnotil MHMP OPP v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů, každý důkaz jednotlivě a ve vzájemné souvislosti, přitom však MHMP OPP přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo (§ 50 odst. 4 správního řádu). MHMP OPP se současně snažil svým postupem dodržet všechny základní zásady vyjádřené v úvodních ustanoveních zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (zásadu zákonnosti, zásadu materiální pravdy). Při aplikaci těchto základních zásad a principů a při plném respektování požadavků na ochraně veřejného zájmu na zachování kulturního dědictví MHMP OPP předložený záměr posoudil tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto závazného stanoviska. V této souvislosti považuje MHMP OPP za nutné zmínit, že písemné vyjádření NPÚ GŘ je obligatorním podkladem v řízení, ale MHMP OPP je povinen jej hodnotit jako jeden

z důkazů v řízení. Současně MHMP OPP hodnotil i závěry, posudky a zprávy jiných odborníků, které byly v rámci řízení o vydání závazného stanoviska MHMP OPP předloženy. V souladu s judikaturou soudů (rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 59 Ca 59/2005) tyto podklady MHMP OPP hodnotil z hlediska, zda závěry zde vyslovené jsou náležitě zdůvodněné z hlediska ochrany hodnot podstatných z hlediska státní památkové péče, aby z těchto podkladů bylo zjevné, jak je naplněn smysl zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, a navazující § 3 odst. 1 písm. a) nařízení vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hl. m. Praze.

Vlastník kulturní památky je podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, povinen na vlastní náklad pečovat o její zachování, udržovat ji v dobrém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením. Kulturní památku je povinen užívat pouze způsobem, který odpovídá jejímu kulturně politickému významu, památkové hodnotě a technickému stavu. Povinnosti stanovené vlastníkovému kulturní památky památkovým zákonem představují omezení vlastnických práv zakotvených v § 123 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Ústavní základ tohoto zákonného omezení je zakotven v čl. 11 odst. 3 usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD (dále jen LZPS), podle kterého vlastnictví zavazuje, není neomezené a nesmí být zneužito v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy. S tímto ustanovením nepřimo souvisí čl. 35 odst. 3 LZPS, podle kterého nikdo nesmí poškozovat kulturní památky nad míru stanovenou zákonem. Vlastník má ve vztahu ke své kulturní památce široký katalog povinností, některé z nich jsou uvedeny ve výčtu § 9 odst. 1 památkového zákona (viz výše). Smyslem takto vymezených zákonných povinností vlastníků kulturních památek je zachování kulturní památky a jejich památkových hodnot a eliminování vlivů, které by mohly kulturní památku poškodit či zničit. Zejména je vlastník kulturní památky povinen udržovat ji v dobrém stavu a pečovat o její zachování – jde o zachování kulturní památky jako takové, tedy jako věci ve smyslu zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, ale především i o zachování hodnot, pro které se stala kulturní památkou.

Studie se týká obnovy Menší malostranské mostecké věže, zvané v současnosti Juditina. Jde o součást národní kulturní památky Karlův most s věžemi, prohlášené nařízením vlády č. 336/2002 Sb. a zapsané v ÚSKP ČR pod rejstř. č. 11730/1-15. Most s věžemi se navíc nalézá v chráněném území památkové rezervace v hl. m. Praze a památky Praha historické jádro města, která je od r. 1992 na Seznamu světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO. Ochrana kulturních památek se v ČR řídí zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění (dále jen památkový zákon) a Úmluvou o ochraně architektonického dědictví Evropy č. 73/2000 Sb. mezinárodních smluv (dále jen Úmluva); ta je součástí právního řádu České republiky a patří mezi ty mezinárodní smlouvy, u kterých platí, že stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva.

Tzv. Juditina věž je románskou fortifikační stavbou a jednou z nejvýznamnějších nemovitých památek levobřežního historického jádra Prahy. Nebyla součástí Juditina románského kamenného mostu, který ústí severněji, ale patrně chránila ještě nástup z raně středověkého dřevěného mostu do levobřežního opevněného podhradí. Od poloviny 13. století jsou poblíž vyústění Juditina mostu písemně doloženy dvě věže. Ke stavebním změnám dochované věže došlo již ve 13. až 14. století a kolem r. 1407, kdy při řešení průjezdu z Karlova mostu do města vznikly mezi severní stěnou věže a protějším objektem dvě arkády, pod nimiž od té doby ústí vozovka z Karlova mostu do Mostecké ulice (konstrukce nad arkádami se nedochovaly). Ve třetí a čtvrté čtvrtině 15. století nahradil panovník starší objekt na severní straně předmostí pozdně gotickou Větší věží. Menší věž pak byla přestavěna v r. 1591, kdy byl odstraněn ochoz s cimbuřím a obnovena střecha dlátového tvaru s renesančními vikýři. Tehdy byla také předělena vnitřní dispozice a fasády pokryty sgrafitem. Od konce 18. století se změny věže omezily spíše na adaptaci obytných místností a nejnútnější opravy. V r. 1888 byla na východní fasádě věže objevena románská skulptura s panovnickou tematikou. Při opravách v r. 1924 bylo v exteriéru odhaleno románské kamenné zdivo s pozůstatky sgrafit.

Předmětem památkové ochrany kulturních památek je objekt jako celek, zejména jeho historické vodorovné a svislé nosné konstrukce (zdivo, klenby, trámové stropy, krov, včetně všech historických prvků a detailů), ale i veškeré autentické konstrukce a prvky nenosné a výplňové (schodiště včetně zábradlí, fasády, střešní krytina, okenní, dveřní a vratové výplně, podlahy, podhledy, vnější i vnitřní omítky, dlažby, obklady, včetně všech autentických historických prvků a detailů). Předmětem ochrany v tomto konkrétním případě je samotná hmota věže, její fasáda se sgrafiti, kamenné okenní parapety a římsy, historický krov, atd.

V současné době věž využívá Klub za Starou Prahu. V budoucnu vlastník uvažuje o zpřístupnění věže široké veřejnosti.

Kamenné, kovové, dřevěné prvky a fasáda objektu jsou součástí této památky a patří mezi uměleckořemeslné práce.

Veškeré dožilé prvky je možno odstranit pouze v případě prokazatelně neopravitelného stavu, a to výhradně za přesné kopie odstraňovaných prvků. Při rekonstrukci a opravách těchto staveb je nutno vycházet z poslední dochované historické vrstvy. Rehabilitace historických článků stavby je možná jen v případě, že existenci těchto prvků, jejich provedení a umístění lze prokázat archivní dokumentací (výkresy, fotografie). Při návrhu barevnosti fasád včetně oken, dveří a vrat i barevnosti interiérových prvků stavby je nutno vycházet z provedeného stavebně historického průzkumu. Veškeré dispoziční a stavební úpravy související s modernizací a novým využitím stavby je nutno provádět tak, aby zásahy do historických konstrukcí byly minimalizovány, neboť tyto konstrukce tvoří podstatu památky a mají nenahraditelnou památkovou a vypovídací hodnotu.

K jednotlivým podmínkám, jimiž MHMP OPP omezil provedení záměru žadatele MHMP OPP uvádí následující odůvodnění:

- 1. Podmínka byla uvedena z důvodu, že je nutné prvotně rozdělit všechny prokázané statické poruchy. Drobné statické zajištění je z památkového hlediska možné, ale uniká smysl, proč se umisťují masivně táhla do podlahy. MHMP OPP uvádí, že estetické hledisko by nemělo být při obnově věže bráno jako prvotní. V případě nutnosti je možná použít přiznaná táhla. Návrhy řešení detailů, jejichž posouzení MHMP OPP vyžaduje, jsou významné z hlediska zájmů chráněných státní památkovou péčí, nemusí však být významné z hlediska zájmů chráněných stavebními předpisy a proto, za účelem zajištění náležitého posouzení, stanovil MHMP OPP výše uvedenou základní podmínku.*
- 2. Teprve na základě provedené sondy je možné určit velikost dutiny v nice JV nároží a následně je nutné zpracovat návrh jejího zabezpečení.*
- 3. Podmínka byla stanovena z důvodu, že pokud by se krov narovnával, vyžadovalo by to další úpravy, které jsou z památkového hlediska nežádoucí. Základem moderní památkové péče je úcta k dochovanému historickému originálu a hodnotě jeho stáří. Zachování dochovaných historických konstrukcí je prioritním úkolem památkové péče. Nerovnosti, které vzniknou v průběhu let, jsou již součástí zažitého pohledu na tuto památku. Vzhledem k tomu, že projekt neobsahuje mykologický průzkum krovu, je z našeho pohledu důležité, aby tento dokument byl zpracován a předložen spolu s řešením opravy předmětných krovů. Teprve na základě mykologického průzkumu mohou být náležitě posouzeny statické úpravy krovu a výměna narušených tesařských konstrukcí, proto MHMP OPP vyžaduje jeho provedení a předložení k posouzení.*
- 4. Vzhledem k tomu, že hrotnice jsou součástí památky, je nutné nejprve zpracovat jejich detailní průzkum a na základě výsledků vyhodnotit, zda budou odstraněny, nebo dojde k jejich rehabilitaci.*
- 5. Chemické ošetření dřeva by mělo být zvoleno tak, aby kromě účinné ochrany bylo dosaženo i dobrého estetického účinku, z toho důvodu jsou požadovány bezbarvé směsi.*
- 6. Při obnově stropů by měl být navržen klasický způsob obnovy, který co nejméně poškodí památkovou podstatu. Měl by být zachován násyp na stávajícím místě (dle výsledků mykologického průzkumu)*
- 7. Vzhledem k tomu, že z památky je možno odstranit, jen prokazatelně poškozené části, musí být před případným odstraněním prahů pod příčkami zpracovány mykologické a dendrochronologické průzkumy.*
- 8. Vzhledem k tomu, že se jedná o prvky, které jsou součástí věže a jsou zažité, je nutné je ponechat a rehabilitovat.*
- 9. Jedná se o prvek, který je součástí věže a je nutné ho ponechat v poloze, kde se nachází a pouze ho rehabilitovat.*

10. *Komíny jsou součástí památky, je nutné je zachovat v původním rozsahu a tvaru. Je možné je v části přezdíť. Není žádoucí jejich rozšíření až k saskému domu.*
11. *Jednalo by se o komplikovanější tvar, který by se pohledově uplatňoval. Cílem památkové péče je dochování posledního historického tvaru věže.*
12. *MHMP OPP akceptuje obnovení otvoru v severní fasádě v původní velikosti, nesouhlasí ale s umístěním prosklené plochy, která by nevhodně akcentovala v průjezdu. Je možné provedení kovových dvířek, které jsou již provedeny u vstupu do Mostecké věže.*
13. *Celý vnější plášť věže je předmětem památkové ochrany, tj. nejen sgrafity, původní omítky a nátěry. Tyto chráněné historické prvky a povrchy jsou nedílnou součástí autentického architektonického řešení památky. Byla vybrána varianta, která zachovává stávající řešení, neboť není z památkového hlediska žádoucí se vracet do doby, kdy byla věž pokryta celá sgrafity.*
14. *Okna i dveře jsou součástí památky a velkou měrou se podílejí na celkovém vnímání objektu, jejich kvalitní obnova je požadavkem památkové péče.*
15. *Kamenné a kovové prvky jsou součástí památky a je nutné provést jejich kvalitní restaurování.*
16. *Studie počítá s umístěním nových dveří a oken. Tyto prvky musí být provedeny kvalitně a vhodně navazovat na fasády a interiéry. Výběr vhodného a kvalitního řešení je důležitým a sledovaným předmětem zájmu státní památkové péče, který se spolupodílí na výrazu architektury nemovitosti. Okna jako taková mají pro vzhled jakékoliv stavby velký význam. Výplňové prvky jsou nedílnou součástí fasády.*
17. *Kamenné prvky a římsy nebyly v minulosti oplechovány a MHMP OPP připouští oplechování pouze extrémně zatížených míst vodou. Jako nejvhodnější prvek se z památkového hlediska jeví olovo, které je tvárné.*
18. *I když se jedná o prvek z 2. poloviny 19. století, byl součástí památky, tudíž je žádoucí ho ponechat v objektu na suchém místě.*
19. *Při obnově je nutné použít pouze klasické materiály, kterými xyrolitové podlahy nejsou.*
20. *Instalační rozvody musí být vedeny v původních trasách, nevhodné umístění by mohlo porušit historické konstrukce věže a narušit vnitřní architekturu nemovitosti, která je předmětem ochrany ve smyslu výše uvedených právních předpisů.*
21. *Ve věži jsou chráněny i původní omítky a nátěry. Tyto chráněné historické prvky a povrchy jsou nedílnou součástí autentického architektonického řešení památky.*
22. *Tato podmínka byla stanovena z důvodu, že se jedná o obnovu vysoce kvalitní architektury, tudíž je zde nutné při obnově používat pouze materiály, které byly použity při vzniku této památky.*

Obnovu národních kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi (restaurování), mohou provádět fyzické osoby na základě povolení vydaného podle § 14a zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, přičemž restaurováním se rozumí souhrn specifických výtvarných, uměleckořemeslných a technických prací respektujících technickou a výtvarnou strukturu originálu.

V souladu s ustanovením § 14 odst. 7 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, bude další stupeň projektové dokumentace předložen MHMP OPP k projednání dle ustanovení § 14 odst. 1, § 44a odst. 3 cit. zákona.

Po provedeném správním řízení ve věci rozhodl příslušný správní orgán v souladu s platnou právní úpravou tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto závazného stanoviska. Podle § 44a odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, je toto závazné stanovisko samostatným správním rozhodnutím. V dané věci je dána výlučná rozhodovací pravomoc MHMP OPP, neboť o dané věci není příslušný rozhodovat stavební úřad.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podat podle ustanovení § 81 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, odvolání, ve kterém uvede, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá, v čem se spatřuje namítaný rozpor s právními předpisy, případně poukáže na jinou nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo, ve lhůtě 15 (patnácti) dnů ode dne oznámení rozhodnutí, a to k Ministerstvu kultury ČR, podáním u Magistrátu hlavního města Prahy, odboru památkové péče, na výše uvedenou adresu našeho úřadu. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné. Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka.

Lhůta pro podání odvolání počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu dnem následujícím po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastížen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst.1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v daném případě lhůta pro podání odvolání). Podle § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, je dokument, který byl dodán do datové schránky, doručen okamžikem, kdy se do datové schránky

přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu. Nepřihlásí-li se ve lhůtě do 10 dnů ode dne dodání do datové schránky, považuje se dokument za doručený posledním dnem této lhůty.

Včas podané a přípustné odvolání má odkladný účinek.

Mgr. Jiří Skalický
ředitel odboru
podepsáno elektronicky

Rozdělovník:

- I. Doručuje se prostřednictvím datové schránky
KAVA, Ing. arch. Jan Karásek, Besední 3, Praha 1

- II. Na vědomí
NPÚ GŘ